

ĐỨC PHẬT LÀ AI?

(Who Is Buddha? Tủ sách kiến thức Phật Giáo của thanh-thiếu-niên)

Lời Bạch:

Hiện nay số lượng sách nói về cuộc đời Đức Phật nhiều như một đám rừng. Cuốn sách nhỏ bé này chỉ có mục đích khiêm tốn là giới thiệu một cách vắn tắt cuộc đời Đức Phật cho các bạn trẻ qua hình thức Hỏi-Đáp. Nó không thể thay thế các cuốn sách nói một cách đầy đủ về cuộc đời của Đức Phật. Qua hình thức Hỏi-Đáp có thể các bạn trẻ dễ nhớ. Trong các buổi sinh hoạt như của Gia Đình Phật Tử hay Câu Lạc Bộ Thanh-Thiếu-Niên Phật Tử, chúng ta có thể gợi ý các em qua các câu hỏi và qua sách, chúng ta đã có sẵn câu trả lời...không cần phải suy nghĩ.

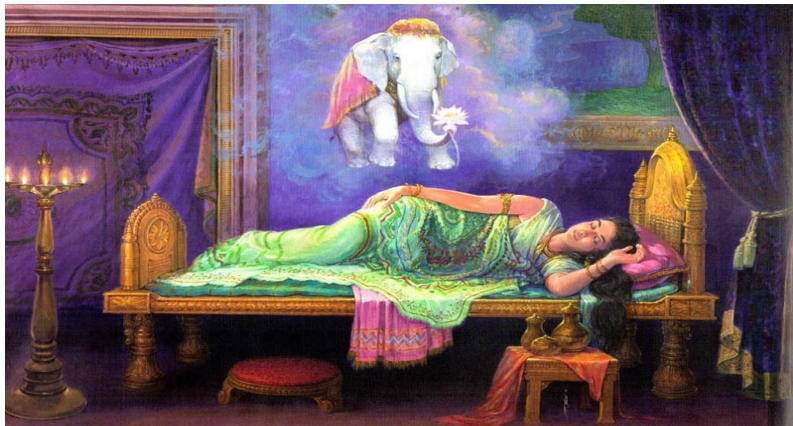
Sách này được hình thành qua sự sưu tầm, cộng thêm với sự đóng góp riêng, rồi biên soạn theo thứ tự. Rất mong được sự chỉ giáo, góp ý của các bậc thức giả.

* * *

A.Thân Thế:

1. **Hỏi:** Đức Phật là ai?

Đáp: Đức Phật tên là Tất Đạt Đa (*Siddharta*), họ là Cồ Đàm (*Gautama*), con của Vua Tịnh Phạn (*Suddhodana*) và Hoàng Hậu Ma-Da (*Maya*) nước Ca-tỳ-la-vệ (*Kapilavatsu*) ở về miền trung Ấn Độ, Nepal bây giờ. Ngài sinh ra cách đây 2564 năm (tính đến năm 2020).

Hoàng Hậu Ma Da nằm mộng thấy con voi sáu ngà đâm vào hông và sau đó mang thai.

2. **Hỏi:** Đức Phật sinh ra ở đâu?

Đáp: Đức Phật sinh ra ở Vườn Lâm Tỳ Ni (*Lumbini*) khi hoàng hậu trên đường trở về quê mẹ để chuẩn bị sinh nở. Khi Hoàng Hậu Ma Da nín lấy cành hoa Vô Ưu thì hạ sinh thái tử.

Hoàng Hậu Ma Da hạ sinh thái tử tại Vườn Lâm Tỳ Ni

3. **Hỏi:** Có huyền thoại nào nói về lúc hạ sinh thái tử không?

Đáp: Có khá nhiều huyền thoại như bảy đóa sen từ dưới đất mọc lên để đỡ chân cho thái tử và Long Vương (*Vua Rồng*) phun nước để tắm cho thái tử.

4. **Hỏi:** Trong sự mừng vui của Vua Tịnh Phạn vì có con nối dõi, nhà tiên tri A Tư Đà (*Asita*) từ Hy Mã Lạp Sơn tới nói gì về tương lai của thái tử?

Đáp: Đạo sĩ A Tư Đà nói rằng nếu thái tử không xuất gia mà ở lại trị vì, thì ngài sẽ trở thành một đại đế. Còn nếu xuất gia đi tu thì ngài sẽ trở thành một vị Phật. Rồi đạo sĩ A Tư Đà bật khóc, nói rằng, rất tiếc khi đó ông đã chết cho nên không được nghe những lời giáo huấn của vị Phật này. Nghe nói vậy Vua Tịnh Phạn vừa mừng vừa lo. Bảy ngày sau, Hoàng Hậu Ma Gia qua đời và thái tử được nuôi dưỡng bởi người em của hoàng hậu là bà Ma Ha Ba-xà-ba-đề (*Mahaprajapati*).

Đạo sĩ A Tư Đà tiên đoán tương lai của thái tử

5. **Hỏi:** Thái Tử Sĩ Đạt Đa được giáo dục như thế nào?

Đáp: Khi thái tử được bảy tuổi. Rất nhiều danh sư thời bấy giờ được Vua Tịnh Phạn mời tới để dạy học cho thái tử. Thế nhưng chỉ sau một thời gian những vị này đều cáo lỗi vì không còn gì để dạy thái tử nữa. Thái tử còn được dạy về võ thuật, bắn cung, cưỡi ngựa.

Thái tử luyện tập bắn cung

6. **Hỏi:** Đời sống tâm linh của thái tử trong cung điện ra sao?

Đáp: Thái tử là một cậu bé khác thường, ít vui chơi hay ham thích những thú vui của hoàng cung mà thường trầm tư, mặc tưởng.

7. **Hỏi:** Có gì chứng tỏ thái tử yêu mến thú vật?

Đáp: Khi Hoàng Tử Bồ Đề Đạt Đa giương cung bắn rơi một con chim. Con chim rớt vào sân của thái tử. Thái tử đã ôm nó vào lòng và chữa trị vết thương cho nó.

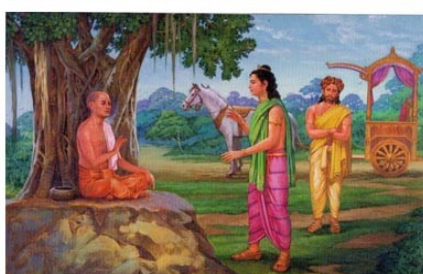
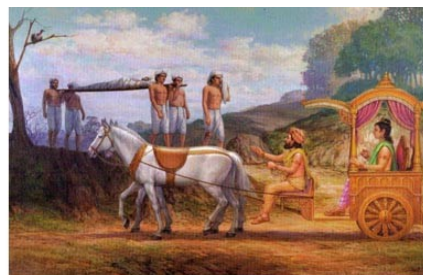
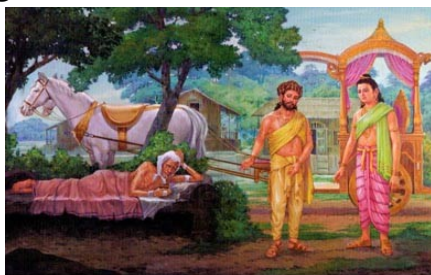
Thái tử đang ôm con chim bị thương vào lòng

8. **Hỏi:** Thái tử nghĩ gì khi lần đầu tiên được vua cha cho tham dự Lễ Khởi Đầu Mùa Cày Cấy (*Hạ Điền*) vào mùa xuân ở ngoài hoàng thành?

Đáp: Thái tử không vui như mọi người khi thấy người nông dân cày đất lên, con chim nhào xuống ăn những con giun, con dế. Rồi người thợ săn rình bắn con chim. Trong khi đó con hổ lại rình dể vồ người thợ săn. Rồi thì con trâu phải kéo cày, người nông dân phải cực khổ, chân lấm tay bùn. Thái tử tự hỏi tại sao cuộc sống này lại như thế?

9. **Hỏi:** Lần du ngoạn lần thứ hai ngoài hoàng cung, qua bốn cửa thành, thái tử gặp những gì?

Đáp: Thái tử gặp những hình ảnh lạ lùng mà từ trước đến giờ chưa bao giờ nhìn thấy. Một người già chống gậy bước đi run rẩy. Một người bệnh đang rên xiết vì đau đớn. Một nhóm người đang khóc than, khiêng một xác chết và một vị sa môn đang ung dung dạo bước.

Hình ảnh thái tử nhìn thấy qua bốn cửa thành

10. **Hỏi:** Khi về hoàng cung thái tử đã thưa gì với phụ vương?

Đáp: Thái tử ngỏ ý xin xuất gia.

11. **Hỏi:** Vua Tịnh Phạn có bằng lòng không?

Đáp: Đức vua không bằng lòng.

12. **Hỏi:** Khi đó thái tử nói gì?

Đáp: Thái tử thưa rằng, nếu vua cha làm sao cho con: Không bệnh tật, trẻ mãi không già, không chết và làm sao cho mọi người hết khổ thì con sẽ không xuất gia. Vua Tịnh Phạn nói rằng ta có thể cho con ngai vàng này và của cải của thế gian nhưng những điều đó ta không thể làm được.

13. **Hỏi:** Để ngăn chặn ý chí xuất gia của thái tử, đức vua đã làm gì?

Đáp: Ngài đã cho xây ba cung điện Mùa Xuân, Mùa Hạ và Mùa Đông để phục vụ thái tử. Trong các cung điện này hoa không được héo, cung nữ già phải đuổi về quê và đêm ngày đều yến tiệc và đàn ca, xướng hát.

14. **Hỏi:** Thái tử có vui trong các cung vàng điện ngọc, đầy lạc thú này không?

Đáp: Không!

15. **Hỏi:** Khi đó Vua Tịnh Phạn làm sao?

Đáp: Có một vị đại thần hiền kế, trên đời này ái tình là sợi dây trói buộc con người ghê gớm nhất. Nếu cưới vợ cho thái tử thì chắc chắn thái tử sẽ vui vầy suốt đời bên người đẹp và quên mất ý tưởng xuất gia.

Đám cưới của thái tử và Công Chúa Da Du Đà La (*Yasodhara*)

16. **Hỏi:** Làm thế nào để thái tử cưới được Công Chúa Gia Du Đà La con của Vua Thiện Giác?

Đáp: Thái tử đã phải trải qua cuộc tranh tài về đấu kiếm, cưới ngựa và bắn cung với các hoàng tử khác để có thể lấy được Công Chúa Gia Du Đà La.

17. **Hỏi:** Cuộc sống bên cạnh người vợ đẹp tuyệt trần này có làm thái tử vui không?

Đáp: Có. Công chúa đã sinh cho thái tử một con trai tên La Hâu La (*Rahula*). Nhưng ý nghĩ xuất gia vẫn không nguôi ngoai trong lòng thái tử.

18. **Hỏi:** Hình ảnh cuối cùng nào đã khiến thái tử quyết chí xuất gia?

Đáp: Vào một đêm nọ, thái tử bỗng thức giấc và đi dạo trong cung điện. Thái tử thấy nằm ngủ la liệt dưới sàn là các cung nữ phấn son mờ nhạt, mặt mày hốc hác, tóc rối bời, xiêm y lệch lạc...khác hẳn với những gì mà thái tử thấy ban ngày. Phải chăng đằng sau các dạ tiệc tung bừng là đây? Phải chăng đằng sau cuộc sống vương giả là đây? Thái tử thở dài buồn bã.

19. **Hỏi:** Thái tử đã lìa bỏ gia đình như thế nào?

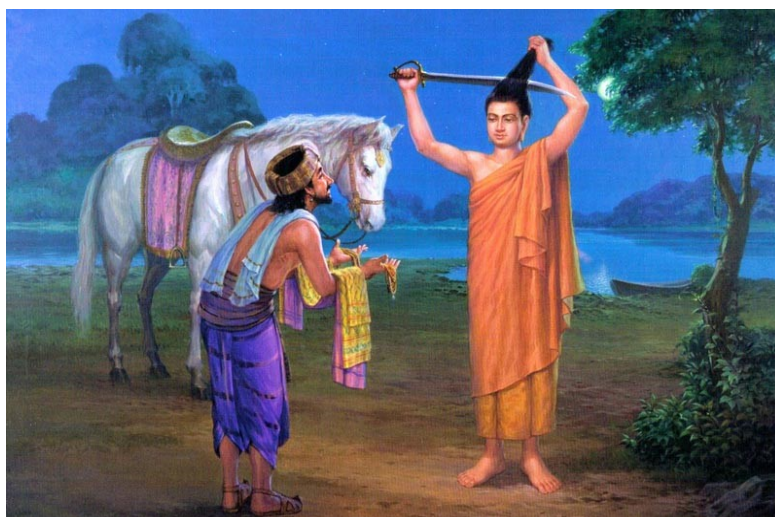
Đáp: Vào một đêm trăng, thừa dịp binh sĩ và cung nữ ngủ say. Thái tử thức dậy, nhìn vợ con rồi đi quanh giường ba vòng để từ giã, rồi ra lệnh cho Xa Nặc (Sana) thắng con ngựa Kiền Trắc (*Kantaka*), rồi hai thầy trò phóng ra khỏi thành.

Thái tử nhìn vợ con lần cuối

20. **Hỏi:** Sau khi vượt qua Sông Anoma, thái tử làm gì?

Đáp: Thái tử đã cắt mớ tóc xinh đẹp của mình, trao cho Xa Nặc về trình với vua cha là thái tử đã quyết tâm lên đường tìm đạo và đừng cho người tìm kiếm. Sau đó thái tử đã đổi bộ áo của mình để lấy bộ áo của một người dân bình thường. Lúc đó thái tử 26 tuổi.

Thái tử cắt mái tóc gửi về cho vua cha

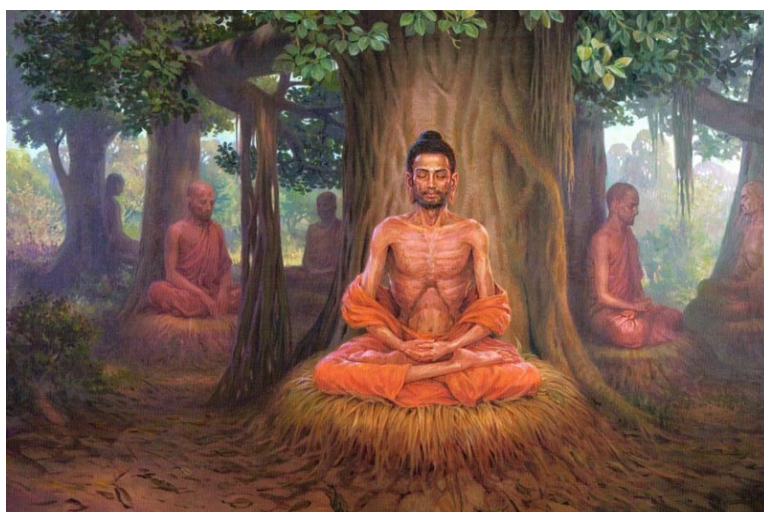
B. Bước Đường Tu Chứng và Thành Đạo Sau Chín Năm

21. **Hỏi:** Hành trình tìm đạo ban đầu của thái tử ra sao?

Đáp: Thái tử tìm đến rất nhiều vị đạo sư uyên bác lúc bấy giờ. Thế nhưng thái tử không thỏa mãn với những lời giải thích và lời tu của họ, cuối cùng phải bỏ đi. Lúc này người ta gọi thái tử là đạo sĩ Cồ Đàm.

22. **Hỏi:** Sau khi bỏ đi, thái tử gặp ai?

Đáp: Thái tử gặp năm anh em ông Kiều Trần Như (*Kondanna*) và cùng họ tu theo lối tu khổ hạnh.

Thái tử tu khổ hạnh với năm anh em ông Kiều Trần Như

23. **Hỏi:** Lối tu khổ hạnh đem tới kết quả gì?

Đáp: Đưa tới thân thể hao mòn, suy yếu, chỉ còn da bọc xương và thái tử đã gục ngã.

24. **Hỏi:** Ai đã cứu sống thái tử?

Đáp: Có một cô thôn nữ tên Tu-Xà-Đa đem cháo sữa vào rừng để cúng dường cho các đạo sĩ. Thấy một người chỉ còn da bọc xương, cô nâng dậy và dâng bát cháo ấy. Ăn xong, thái tử thấy khỏe khoắn lạ thường...và thái tử bừng nở một ý nghĩ mới lạ.

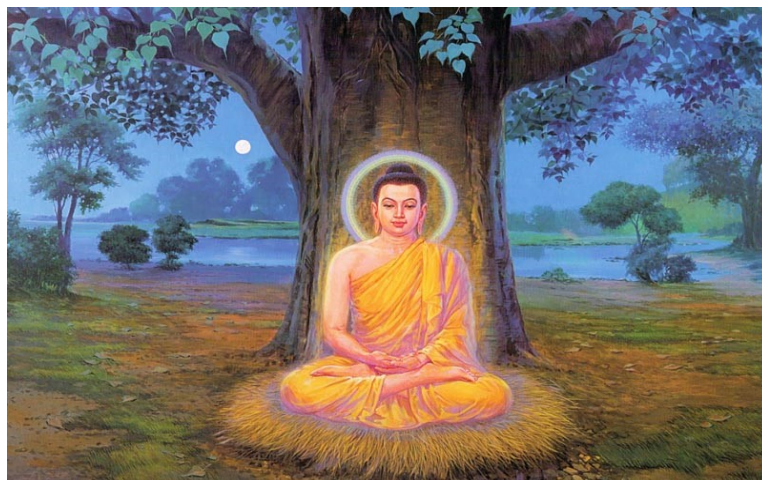
Cô thôn nữ dâng sữa cho thái tử

25. **Hỏi:** Thái tử nghĩ gì sau khi ăn bát cháo cứu mạng?

Đáp: Thái tử thấy rằng không thể theo con đường cực đoan hành xác mà cũng không thể theo con đường thỏa mãn xác thân. Con đường đúng đắn phải theo là Trung Đạo. Từ đó thái tử từ bỏ con đường khổ hạnh và tới giờ ăn, ôm bình bát đi khát thực. Tượng của cô thôn nữ được người dân dựng tại chính nơi mà cô đã dâng sữa cho thái tử và vẫn còn tồn tại tới ngày nay.

26. **Hỏi:** Sau khi theo con đường Trung Đạo, thái tử làm gì?

Đáp: Ngài di chuyển tới ngoại ô của Thành Vương Xá (*Rājagaha*) kinh đô của xứ Ma Kiệt Đà (*Magadha*), nơi có sông suối, cây cối mát mẻ, ngồi dưới cội bồ đề để tu hành một mình.

Thái tử ngồi dưới gốc cây bồ đề và đã thành Phật

27. **Hỏi:** Ngồi dưới gốc cây bồ đề, thái tử đã phát nguyện (thề) như thế nào?

Đáp: Thái tử nói rằng nếu ta không thành đạo thì sẽ không rời khỏi chỗ ngồi này cho dù thịt nát xương tan. Quả nhiên sau 49 ngày, thái tử đã đắc quả Phật, hiệu Thích Ca Mâu Ni. Lúc đó ngài 35 tuổi. Huyền thoại cũng nói rằng trước giờ thành đạo, Ma Vương và Ma Nữ kéo tới quấy phá nhưng cuối cùng Đức Phật đã chiến thắng tất cả.

Ma vương tới quấy phá thái tử trước khi tu thành Phật

28. **Hỏi:** Thái tử đã giác ngộ và chứng đắc cái gì?

Đáp: Thái tử đã nhìn thấu suốt bản thể của vũ trụ, sự sống sự chết, khổ đau của con người cùng phương pháp diệt khổ, đưa con người tới đời sống an vui tuyệt đối gọi là Niết Bàn (*Nirvana*).

C. Hành Đạo

29. **Hỏi:** Ai là người đầu tiên được Phật thuyết giảng cho nghe?

Đáp: Sau khi thành đạo, Đức Phật tìm đến Lộc Uyển (*Sarnath*) để thuyết giảng cho năm anh em Kiều Trần Như và họ trở thành những đệ tử đầu tiên của Đức Phật.

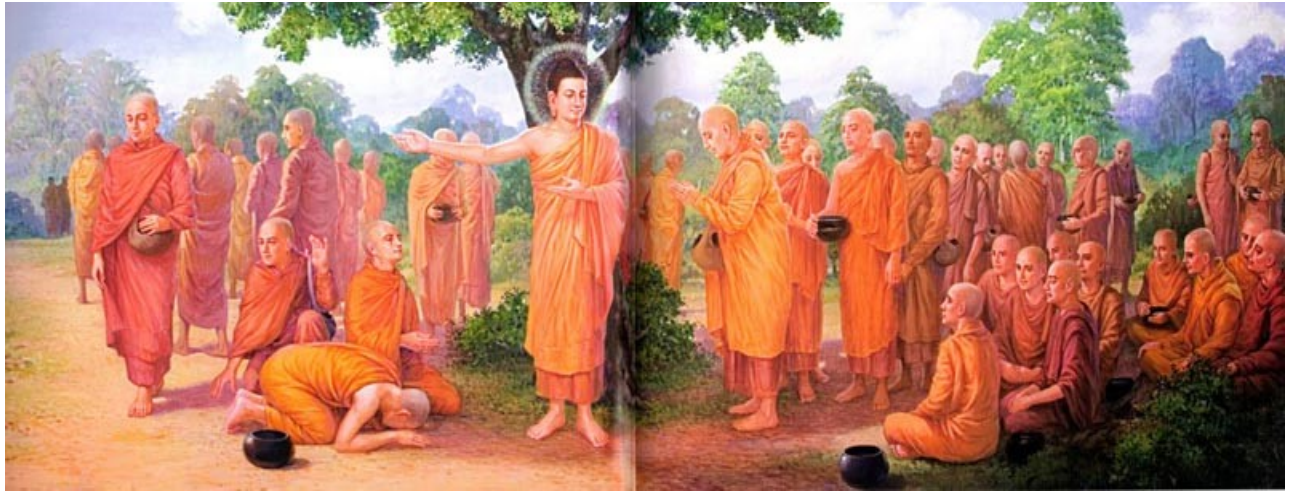
Phật thuyết pháp cho năm anh em Kiều Trần Như

30. **Hỏi:** Đức Phật còn giáo hóa những đạo sĩ nào?

Đáp: Đức Phật đã chuyển hóa những nhân vật nổi tiếng thời bấy giờ như: Đạo sĩ Uruvela Kassapa thờ Thần Lửa và đạo sĩ Upaka tu lửa thề.

31. **Hỏi:** Hành trình truyền bá giáo pháp của ngài sau đó ra sao?

Đáp: Trong suốt 45 năm hành đạo, du hành qua nhiều đô thị lớn của Ấn Độ, Đức Phật đã thu nhận được 1250 vị đệ tử lúc nào cũng đi theo Phật. Ngoài ra Đức Phật còn hóa độ cho rất nhiều quốc vương, đại thần, thương gia, tiện dân nghèo khổ và những tín đồ Bà La Môn.

32. **Hỏi:** Có giai thoại nào đáng ghi nhớ trên bước đường truyền đạo của Đức Phật không?

Đáp: Có rất nhiều giai thoại cảm động, lạ lùng trong cuộc đời giáo hóa của Đức Phật. Thế nhưng có bốn giai thoại đặc thù được ghi nhớ nhiều nhất. Đó là việc tỷ phú Cấp Cô Độc (hay Tu Đạt) trải vàng để mua vườn ngự uyển của Thái Tử Kỳ Đà làm nơi cho Phật thuyết pháp. Rồi chuyện Phật hóa độ cho Vua A Xà Thế- người đã giết cha mình để đoạt ngôi vua. Rồi Phật hóa độ cho ông Angulimala đã giết chết 99 người và chỉ chờ giết thêm một người nữa là Đức Phật để có phép thần thông. Rồi Đức Phật hóa độ và thu nhận ông Ni Đề - người làm nghề gánh phân là nghề thấp hèn nhất Ấn Độ thời bấy giờ-làm đệ tử vì Phật nói rằng pháp Phật không hề có thấp-cao, giàu-ngèo, sang-hèn.

Tên cướp Angulimala toan tính giết Phật

33. **Hỏi:** Dù đã thành Phật, ngài có còn nhớ tới gia đình không?

Đáp: Có. Sau bao năm xa cách, Đức Phật trở lại Thành Ca Tỳ La Vệ gặp lại vua cha, Công Chúa Gia Du Đà La. Ngài ở lại bảy ngày, cảm hóa mọi người trong hoàng tộc và công chúa đã cho con trai là La Hầu La xuất gia theo Phật. Người em họ là ngài A Nan cũng xuất gia theo Phật.

Công Chúa Gia Du Đà La quỳ dưới chân Phật

34. **Hỏi:** Đức Phật có nhận phụ nữ vào tăng đoàn không?

Đáp: Có. Sau khi Vua Tịnh Phạn qua đời, bà Ma Ha Ba Xà Ba Đề- kế mẫu của Phật - đã xuất gia và trở thành tỳ kheo ni đầu tiên trong ni đoàn của Đức Phật.

35. **Hỏi:** Trong suốt 45 năm hành đạo, cuộc sống thường nhật của Phật như thế nào?

Đáp: Ngoài việc tắm giặt, làm vệ sinh, khát thực, ăn uống, Đức Phật ngủ rất ít mà dành thời giờ để ngồi Thiền, thuyết pháp, giảng dạy đồ chúng, tiếp khách và du hành thuyết pháp.

36. **Hỏi:** Đức Phật có của cải riêng không?

Đáp: Ngoài ba bộ áo và chiếc bình bát đựng đồ ăn, Đức Phật không cất giữ tiền bạc, không của cải riêng, không vật tùy thân nào khác, thậm chí không có giày dép, mà đi chân đất.

D. Nhập Diệt

37. **Hỏi:** Ở tuổi 80, Đức Phật đã nói gì, làm gì trước khi nhập diệt?

Đáp: Trước đó ba tháng, Đức Phật loan báo cho mọi người biết ngày ngài nhập Niết Bàn. Lúc đó sức khỏe của Phật suy yếu lại ăn phải bát cháo nếm độc do ông Thuần Đà (*Cunda*) dâng cúng. Thế nhưng ngài vẫn thuyết pháp, giảng dạy và giải thích cho tăng chúng những gì còn thắc mắc hay chưa hiểu rõ.

38. **Hỏi:** Đức Phật nhập diệt ở đâu?

Đáp: Tại Câu Thi Na (*Kusinara*), giữa rừng cây Ta La, trên một tấm ván làm thành chiếc giường, Đức Phật nằm theo thế kiết tường, đầu gối lên bàn tay, nhập định và từ từ trút hơi thở cuối cùng. Lúc đó là nửa đêm ngày 15 Tháng Hai, Âm Lịch (554 năm trước Tây Lịch). Huyền thoại nói rằng lúc đó Trái Đất rung chuyển. Đại chúng có mặt đều than khóc. Cả Chư Thiên cũng than khóc vì từ đây không còn một vị đạo sư mà họ thường tới nghe thuyết pháp và vấn hỏi.

Hình ảnh Phật trước khi nhập Niết Bàn

39. **Hỏi:** Lời di giáo cuối cùng của Phật là gì?

Đáp: Đó là: “Hãy tự là ngọn đuốc soi sáng cho mình. Hãy nương tựa nơi chính mình. Đừng tìm cầu ánh sáng hay chỗ nương tựa nào khác.”

40. **Hỏi:** Đức Phật nói là đã thoát vòng sinh tử, luân hồi tại sao cũng chết?

Đáp: Nếu nói rằng Đức Phật đã chết cũng đúng. Nhưng Đức Phật đã “chết” một cách khác thường, không giống như mọi người. Đức Phật vào thiền định để từ từ lìa bỏ xác thân này. Ngài đã vào cõi Hữu Dư Niết Bàn trước khi chết và sau khi bỏ xác thân ngài vào Vô Dư Niết Bàn, tức chấm dứt hoàn toàn mọi khổ đau. Chính vì thế mà chúng ta gọi Phật tịch diệt hay nhập Niết Bàn là như vậy.

41. **Hỏi:** Sau khi Đức Phật tịch diệt, xác của ngài được hỏa thiêu hay chôn cất?

Đáp: Xác của ngài được hỏa thiêu theo lễ Trà Tỳ. Những gì còn lại sau khi thiêu gọi là Xá Lợi, được chia đều cho các vương quốc để thờ phụng. Ngày nay, Vườn Lâm Tỳ Ni (nơi Đức Phật đản sinh), Bồ Đề Đạo Tràng (nơi Đức Phật thành đạo), Vườn Lộc Uyển (nơi Đức Phật thuyết pháp lần đầu tiên) và Thành Câu Thi Na (nơi hỏa thiêu thân xác Đức Phật) là những thánh tích thu hút cả triệu người hành hương mỗi năm.

Hình ảnh chia xá lợi Phật giữa các vương quốc

E. Sự Lan Tỏa Của Đạo Phật

42. **Hỏi:** Sau khi Đức Phật qua đời, tình hình tăng đoàn và Phật Giáo ra sao?

Đáp: Sau khi Đức Phật qua đời, các đệ tử của Phật nhóm họp lại để đúc kết kinh điển, học thuộc

lòng và khoảng 200 năm sau mới có chữ viết Pali ở Nam Ấn Độ và Sanskrit ở bắc Ấn Độ để ghi chép

thành kinh sách. Nhóm đi về phía bắc hình thành tông phái Đại Thừa (*Mahayana*) và nhóm đi về phía nam

hình thành tông phái Tiểu Thừa (*Theravada*).

Hình ảnh kết tập kinh điển

43. **Hỏi:** Có sự khác biệt giữa Đại Thừa và Tiểu Thừa không?

Đáp: Có. Nhưng không nhiều. Nếu có khác biệt chỉ là phương thức hành đạo, nghi thức tụng niệm. Tất cả đều tu theo kinh giáo của Phật. Tất cả đều thành Phật. Do đó ngày nay người ta có khuynh hướng bỏ hai chữ Đại Thừa và Tiểu Thừa và thay bằng Nam Tông và Bắc Tông hoặc Nam Truyền và Bắc Truyền.

44. **Hỏi:** Sau 2564 năm (*tính đến năm 2020*) Đạo Phật đã truyền tới những quốc gia nào?

Đáp: Các vị sư đi về phía bắc đã đưa Phật Giáo tới Nepal, Tây Tạng, Mông Cổ, Trung Hoa, Triều Tiên, Nhật Bản và Việt Nam. Ở Trung Á có Pakistan, Afghanistan. Thế nhưng khi Đại Thừa vào Tây Tạng lại hình thành hệ phái Kim Cương Thừa và Kim Cương Thừa đã tạo ảnh hưởng rất lớn tại vùng Nam Á nằm ở phía nam nước Nga. Còn các vị sư đi về phía Nam đã đưa đạo Phật tới Tích Lan, Miến Điện, Thái Lan, Lào, Campuchia, thậm chí tới Nam Dương (*suy tàn khi Hồi Giáo tới đây vào Thế Kỷ XIII*).

Một tu viện cổ của Phật Giáo tại Pakistan (Hồi Quốc)

45. **Hỏi:** Tại sao Đạo Phật suy tàn ở Ấn Độ?

Đáp: Có ba nguyên do. Đạo Phật làm trở ngại cho chủ trương phân chia giai cấp của Bà La Môn mà hầu hết vua quan cai trị toàn cõi Ấn Độ bấy giờ đều là tín đồ Bà La Môn. Đạo Phật chưa phát triển thành Giáo Hội nhập thế mà chỉ thành lập các tu viện hoặc vào hang động để ẩn tu, do đó không có sức mạnh chính trị. Sự xâm lăng của Hồi Giáo vào Thế Kỷ thứ VII đã quét sạch Phật Giáo và thậm chí làm lung lay cả Ấn Độ Giáo. Thế nhưng ngày nay Phật Giáo đang lần lần hồi sinh xuyên qua hàng trí thức và giai cấp Thủ Đà La (*Dalit/ tiện dân*) quy y hàng loạt theo Phật Giáo.

Phế tích của Đại Học Nalanda, Ấn Độ

46. **Hỏi:** Còn Đạo Phật trên thế giới bây giờ ra sao?

Đáp: Theo Wikipedia thì hiện nay trên thế giới có 520 triệu tín đồ Phật Giáo. Thực ra con số này có thể lên tới cả tỷ người nếu Trung Quốc chấp nhận con số thống kê không vì mục tiêu chính trị. Tuy nhiên tư tưởng và tín ngưỡng Phật Giáo đang thâm dần vào xã hội Hoa Kỳ, Gia Nã Đại, Úc Châu và Âu Châu và con số tín đồ theo

Phật tăng nhanh mỗi năm, đặc biệt trong giới thổ dân Da Đỏ Mỹ Châu. Đức Đạt Lai Lạt Ma là vị sư có ảnh hưởng mạnh nhất tại Hoa Kỳ. Mới đây tại Thành Phố Richmond, bắc California một phần của một con đường đã được đặt tên là Dalai Lama.

Chùa Tam Chúc, Hà Nam khánh thành năm 2019 được coi là lớn nhất thế giới

G. Di Sản của Đức Phật

47. **Hỏi:** Nét đặc thù nổi bật nhất của Đạo Phật là gì?

Đáp: Đạo Phật có bảy nét đặc thù như sau:

- Là đạo nhân bản, lấy con người làm gốc.
- Là đạo của Trí Tuệ. Từ trí tuệ mà đi lên giáo pháp chứ không dựa vào Thần Linh để thành lập tôn giáo.
- Là đạo của Hòa Bình. Đạo Phật chủ trương bất bạo động. Người theo Phật phải loại bỏ mọi ý nghĩ bất thiện ngay trong đầu óc mình.
- Là đạo thực tiễn. Người tu theo Phật có thể hưởng hạnh phúc ngay bây giờ và nơi đây (*here now*) chứ không phải đợi chết đi mới có.
- Là đạo của Từ Bi. Người tu hành theo Phật phải xót thương đồng loại và cả loài thú vật.
- Là đạo bình đẳng xã hội, không kỳ thị và phân chia giai cấp.
- Là đạo bảo vệ môi trường, sống hòa hợp với thiên nhiên.

48. **Hỏi:** Về phương diện xã hội, chủ trương của Đức Phật như thế nào?

Đáp: Đạo Phật:

- Không kỳ thị chủng tộc, mọi chủng tộc đều bình đẳng.
- Không kỳ thị phái tính. Nam nữ đều bình đẳng.

-Phá bỏ giai cấp trong xã hội.

-Không bạo động, không chiến tranh cho nên Đạo Phật là đạo của Hòa Bình.

-Mọi tổ chức, mọi đoàn thể, mọi quốc gia nên giải quyết mọi mâu thuẫn qua đối thoại trong tinh thần Lục Hòa.

-Khuyến khích ăn chay để bảo vệ trái đất.

-Bảo vệ các loài muông thú trong tinh thần Từ Bi vì thú vật cũng có cuộc sống và tình cảm như chúng ta.

49. **Hỏi:** Ngoài cương vị giáo chủ của một tôn giáo, Đức Phật còn có những đặc thù gì nữa không?

Đáp: Có. Đức Phật còn là một triết gia, một nhà tâm lý, một nhà giáo dục vĩ đại, một người cha lành và là sứ giả của hòa bình. Ngoài ra, Đức Phật còn là người làm thơ, kể chuyện (*story teller*) rất tài tình.

50. **Hỏi:** Một số người ngoại đạo hoặc không hiểu về đạo Phật nói rằng đạo Phật yếm thế. Điều đó có đúng không?

Đáp: Không. Đạo Phật chủ trương giúp con người vơi bớt khổ để tiến tới an vui. Đạo Phật còn cổ vũ hòa bình cho nhân loại, như thế làm sao có thể nói đạo Phật yếm thế?

51. **Hỏi:** Nhân-Quả trong đạo Phật là gì?

Đáp: Là mình sẽ gánh chịu tất cả những gì mình làm. Làm thiện đưa tới kết quả tốt. Làm xấu đưa tới kết quả xấu.

52. **Hỏi:** Đức Phật có thể cứu rỗi linh hồn tôi không?

Đáp: Đức Phật dạy rằng không một ai có thể cứu rỗi linh hồn cho người khác. Đức Phật chỉ nói ra

những phương pháp để chúng ta tự làm cho tâm hồn/đầu óc chúng ta trở nên thánh thiện. Linh hồn chỉ được cứu rỗi/thanh tẩy khi chúng ta sám hối và làm điều lành. Thần Linh muốn thánh thiện cũng phải làm điều lành.

53. **Hỏi:** Sau khi chết, con người đi về đâu?

Đáp: Nếu là Phật, Bồ Tát và A La Hán thì sẽ không còn tái sinh. Còn ngoài ra, sau khi chết, chúng ta sẽ đi vào một thế giới đúng với những gì mà chúng ta làm trong kiếp này.

54. **Hỏi:** Trong một số bộ kinh, Đức Phật có nói tới Trời, Quỷ Thần, A Tu La. Vậy thì Quỷ Thần có ảnh

hưởng tới cuộc sống của chúng ta không?

Đáp: Không. Quỷ Thần vẫn còn xoay vòng trong sinh tử, luân hồi và không có ảnh hưởng gì tới cuộc

sống của chúng ta. Thờ cúng, van vái Quỷ Thần là mê tín và hy vọng hão huyền. Con người đã vái lạy

Thần Linh cả mấy ngàn năm nay nhưng khổ đau, bệnh tật, chiến tranh vẫn còn nguyên đó.

55. **Hỏi:** Trong đời sống hằng ngày, muốn có hạnh phúc và an lành, người Phật tử phải làm gì?

Đáp: -Dùng Trí Tuệ để quán xét mọi sự việc xảy ra chung quanh mình.

-Dùng Từ Bi, bao dung để đối xử với mọi người.

56. **Hỏi:** Làm thế nào để trở thành một Phật tử đúng nghĩa?

Đáp: Người Phật tử mọi lứa tuổi, phải tuân thủ năm giới cấm sau đây:

-Không sát sinh

-Không tà dâm

-Không nói dối

-Không trộm cắp

-Không uống rượu, sử dụng xì-ke ma túy

-Và thường xuyên hành Thiện hoặc niệm Phật, đi lễ chùa để tâm hồn thanh thản, bớt lo âu, kiềm hãm bớt những tư tưởng bạo động trong đầu óc mình.

57. **Hỏi:** Thanh thiếu niên muốn tu theo Phật cần tìm đến nơi nào?

Đáp: Nên tìm đến các Gia Đình Phật Tử có tại các chùa để vừa vui chơi, vừa học hỏi thêm về Phật pháp. Nếu không có Gia Đình Phật Tử thì tìm tới các Câu Lạc Bộ Thanh Thiếu Niên Phật Tử là môi trường vô cùng hữu ích cho tuổi trẻ. Theo đạo Phật chúng ta không mất gì mà lại được nhiều lợi lạc như:

-Chúng ta yêu đời.

-Trí tuệ chúng ta mở mang

-Đầu óc chúng ta thanh thản để có thể ứng phó với cuộc sống đang mỗi lúc mỗi căng thẳng và khó khăn.

-Ta thân thiện với mọi người.

-Mọi người có thể là bạn ta.

-Ta vui vẻ đóng góp thiện nguyện với xã hội.

-Gia đình chúng ta an vui.

-Ta là người biết bảo vệ môi trường và cuộc sống tốt đẹp cho thế hệ con cháu mai sau.

Sinh hoạt Gia Đình Phật Tử Việt Nam

58. **Hỏi:** Để đạt được những mục đích nói trên, người Phật tử trẻ nên sống như thế nào?

Đáp: Phật tử trẻ nên:

- Tránh xa cần sa, ma túy, rượu, thuốc lá và những chất say.
- Tránh xa súng đạn.
- Tránh xa băng đảng, bạn xấu và gần gũi những bạn tốt. Bạn tốt là bạn giúp ta trong việc học, nghề nghiệp và nói cho ta biết những gì đúng-sai.
- Tự tập ăn nhậu, tác dục, đi lang thang, lái xe đua lượn trên đường phố... không đem lại lợi ích gì mà chỉ là những nguy cơ.
- Vào phòng trà, ca vũ, hát Karaoke, nghe nhạc Bolero ủy mị... không phải là thú giải trí lành mạnh.
- Đừng nghĩ rằng cha mẹ là cản trở cho bước đường tiến thân của mình. Trong cuộc đời này tất cả mọi người - kể cả vợ hay chồng- đều có thể lừa dối và phản bội nhau. Riêng cha mẹ thì không bao giờ phản bội con cái. Cho nên chữ Hiếu phải là công hạnh hàng đầu của người Phật tử.
- Không nên vào Facebook hay Twitter để tranh luận hoặc xem cho biết vì Facebook và Twitter không phải là nơi trau dồi kiến thức mà chỉ là những sự kiện và tin tức làm chúng ta nhức đầu thêm. Cả ngày vào Facebook để theo dõi, bình luận là sống với một thế giới giả tạo (ảo) không dính líu gì tới cuộc sống thực của mình.
- Tránh hoặc bớt chơi games vì trò giải trí này làm chúng ta mất thời giờ và không tăng trưởng kiến thức.

- Không nên coi các phim ảnh bạo lực hay mang tính sầu thảm, chán đời.
- Học chăm nhưng không quá độ để bảo vệ sức khỏe.
- Nếu có dịp nên du lịch những nơi như đền đài, khu di tích lịch sử, biển, hồ, rừng, đại học danh tiếng v.v... để mở mang kiến thức và cho tâm hồn thanh thản.
- Nên tập thể dục, thể thao, chạy bộ, bơi lội, lướt sóng...
- Âm nhạc và hội họa, viết văn, làm thơ cũng giúp chúng ta giữ được thăng bằng đầu óc.
- Nếu có chuyện gì khó giải quyết nên tìm một nơi yên tĩnh hay đến chùa...ngồi kiết già hay bán già hít vào thật sâu rồi thở ra (*quán sổ tức*) một lúc...sẽ thấy tâm địa bình ổn và sẽ có giải đáp hợp lý.
- Nếu chưa tìm ra giải pháp hợp lý thì nên thưa hỏi thầy hoặc sư cô giúp cho ý kiến.
- Nhớ đừng quyết định một cái gì quá vội vã.
- Nên nhớ đời này ai cũng gặp lúc khó khăn, không phải riêng mình.
- Phải nhớ đời này vốn Vô Thường. Hạnh phúc cũng sẽ qua đi. Khổ đau cũng sẽ qua đi. Cho nên không quá vui với hạnh phúc và không tuyệt vọng khi gặp khổ đau.
- Không bao giờ để thời gian qua đi một cách uổng phí.
- Đừng bao giờ đánh mất nghị lực. Con mưa làm đám cỏ, luống rau gục xuống. Nhưng khi mưa tạnh, nắng lên, cỏ và rau lại đứng dậy và vươn thẳng.
- Do đó phải luôn luôn hy vọng và yêu đời.

Nét yêu đời của đoàn sinh Gia Đình Phật Tử

59. Hỏi: Người Phật tử trẻ có nên ăn chay không?

Đáp: Đạo Phật không buộc tín đồ phải ăn chay, ngoại trừ tăng/ni. Thế nhưng người Phật tử nên ăn chay mỗi tháng hai lần vào ngày Rằm và Mùng Một và nhất là ngày Phật Đản.

60. **Hỏi:** Phật tử trẻ có nên thường xuyên đến chùa?

Đáp: Đạo Phật không buộc Phật tử phải thường xuyên đến chùa. Nếu bận việc học hoặc công ăn việc làm mà không đến chùa thường xuyên - thì ít ra cũng phải đến chùa trong các ngày Phật Đản hay Lễ Vu Lan. Còn là đoàn viên GDPT thì dĩ nhiên sẽ tới chùa mỗi tuần.

Câu Lạc Bộ Thanh Thiếu Niên Phật Tử Chùa Phật Quang, Tỉnh Hòa Bình

Sau cùng:

Chúng ta tri ân Thái Tử Tất Đạt Đa đã dũng mãnh xuất gia, thành Phật rồi để lại một kho tàng vô giá về triết học, tư tưởng, xây dựng một tôn giáo vô cùng tốt lành cho nhân loại mà giáo lý ấy trải qua hơn 2500 vẫn phù hợp với thời đại và sẽ còn tồn tại tới muôn ngàn thế hệ mai sau.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

Thiện Quả Đào Văn Bình

(Hình ảnh lấy ra từ Internet)